

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

I když respondenti mě nepožádali o anonymitě rozhovoru, příjmení a jejich jmená uvádět nebudu. Tady budou figurovat oslovení Pan D a Paní D.

Pan D se narodil v Brně, je mu 58, absolvoval lesnickou fakultu Mendlové univerzity a pracoval v oboru pokud nepřišel o práce z důvodu likvidace firmy pro kterou dělal. Ted' pracuje programátorem, ale ne pro firmu, má životněnský list. Tohle nevyplývá z přepisu rozhovoru, ale o tom on řekl, když jsem přišla na návštěvu do bytu dotazované rodiny. Když jsem přišla, Pan D opravoval notebook a vysvětlil, že to je kamarádův počítač, takže na tu opravu ještě má čas. Mluvili jsme o běžných věcech, jako oprava bytu, ve kterém bydlí rok a půl a majitel celou dobu slibuje, že opraví nějaké drobnosti.

Paní D je 54, narodila se v Písku a mě překvapilo, že na otázku „Odkud pocházíte?“ pověděla o historii svého města a jeho odlišnostech. Dělá přibližně 25 let zdravotní sestru (absolvovala Střední zdravotnickou školu v Písku), ted' už pro soukromou firmu. Řekla, že v státních nemocnicích potřebují mladé pracovníci a nehledě na její zkušenost a stáž dostala výpověď'. Dlouho jsme mluvily o problémech, které se týkají zdraví a to na statní úrovni, protože Paní D má přehled o situaci nejen v konkrétní nemocnici, ale i ve světě, protože regulárně čte o tom v novinách.

Pan a Paní D mají tři děti, syna a dvě dcery. Nejstarší dcera bydlí v Anglii s rodinou, syn má rodinu v Praze, nejmladší dcera bydlí v Brně. Také mají tři vnoučata, 2, 3 a 6 let. Byli pohostinné, nabídli mi kávu a cítili se klidně, odpovídali s velkou ochotou.

Když jsem se domlouvala na návštěvu, myslela jsem, že to bude rozhovor bud' s Panem D nebo s Paní D, ale pak se posadili za stůl oba dva a pro mě, jak pro tazatele, to byla zajímavá zkušenost. Bylo zřejmé, že oni se shodují ve svých názorech, bud' politických nebo názorech na žurnalistiku, všeobecnou úroveň vzdělanosti apod. Ale zároveň každý má životní zkušenost ve své oblasti a krásně doplňuje partnera. Občas Pan a Paní D mluvili spolu, občas dokončovali věty jeden za druhého. A vždycky, když mluvila manželka, Pan D vyjadřoval svůj souhlas se vším, co říká. A Paní D dělala to stejně. Zajímavým pro mě bylo to, že během rozhovoru Pan D a Paní D dívali se jeden druhému do oči dost často, ale určitě se obraceli i na mě.

Pan D: - Co byste nám řekla o sobě?

Tazatel: - Já pocházím z Běloruska, v Brně jsem dva roky a půl. Studuju na Masarykové univerzitě žurnalistiku. A ted' máme takový úkol, který je moc zajímavý pro mě nejen jako pro novinářku, ale jako pro člověka, protože jde o jednání s lidmi, což mně moc zajímá. Máme udělat rozhovory s lidmi. Tématem je uprchlická krize. Jestli předpokládáte, že to je krize. Prostě jsem také zjistila, že pro někoho to krize není. Upřímně řečeno, jsem trochu nervozní, protože ten rozhovor bude probíhat v nerodném pro mě jazyce, ale já se budu snažit dobře klást otázky a vyjadřovat svoje myšlenky.

Paní D: - My se také budeme snažit (smějí se oba dva)

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Tazatel: - No celou rodinu mám v Bělorusku, mám mladšího bratra, babičku, kamarády...

Pan D: - Ještě se nechystají odstěhovat do Evropy?

Tazatel: - Ne.

Paní D: - Zůstanou

Tazatel: - Já taky nejsem taková, že přijela jsem do jiné země a zůstanu tady. Vím, že v jakékoliv jiné zemi cizinec vždycky zůstane cizincem.

Paní D: - Ano. To je všude stejný a pokud si myslím ten cizinec nějak se nepřizpůsobí těm podmínkám. Jestli se chová normálně, tak s těm problém není. Naší děti (jak jsme včera tady měli vnoučata) tak ti žijou pět let v Anglii. A není to problém.

Pan D: - Je to jiné

Paní D: - Anglie je samozřejmě jiná.

Pan D: - Anglie už není Evropa. Jezdí se tam na špatně straně (všichni se smějou)

Paní D: - Děti chodí do školy ve čtyřech letech. Také se musí na to tak nějak zvyknout.

Tazatel: - Ale děti, já si myslím, jestli tam chodí od první třídy, tak už jsou na to zvyklé

Paní D: - Ten mladší vnuk, ten se tam už narodil, ten starší, když tam odešel, už měl dva roky. Ne, rok a půl.

Pan D: - V těch čtyřech letech je důležitější, že dítě umí s příborem, než má plynky. Nám to připadá nepochopitelný proč ve čtyřech letech děti, které skutečně jsou hodně malé, proč musí chodit do školy. U nás se chodí od šesti let, v Rusku se chodilo od sedmi let, v Bulharsku od osmi.

Paní D: - Ano. Tak v Anglii se chodí od čtyř. Tak já mám šestiletého vnuka, v třetí třídě. A třeba zlomky jsou opravdu problém. Ta hlava k tomu vlastně nedorostla.

Tazatel: - Kolik let se tam chodí do školy?

Paní D: - No oni mají ten první stupeň a to končí někde ve 12 letech. Potom jdou na ten vyšší stupeň, ten mají někde do 19 let.

Pan D: - Naše střední škola

Paní D: - Jo. Na kterou oni... Pak se to dělí na školy typu... Něco jako naší gymnázia, potom odborní školy. Tak ta škola má, jestli jsem to dobře pochopila, několik stupňů. To není tak, že tam 4 roky chodíte, odmaturujete a končíte a skládáte zkoušky po nějakých letech. A mám takový nepřijemný pocit, že pokračovat se dá poměrně dlouho.

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Pan D: - My jsme zvykli na to, že se chodilo do práce do Rakousko-Uherska. Můj pradědeček dostal cedulku na krk a posadili ho do vláku do Vídně, kde na něj čekali neznámé lidé, kteří ho podle té cedulky našli. Prostě chodit do světa do práce není tak neobvyklé.

A něco jiného je prchá před válkou. Protože kolík lidí odešlo z Československa v roce 48, kolík lidí odešlo v roce 68 (větu dokončuje spolu s Paní D.)

Paní D: - Po devadesátém odešlo hodně lidí, odcházelo se v roce 38, 37, kdy odcházeli vlastně židi. Tady z Brna. A nejenom brněnské židi, pražské taky.

Pan D: - Jo. Tugendhat. To byli uprchlice, kteří vlastně odcházeli prý z politických důvodu

Paní D: - Takže ta uprchlická krize není něco úplně nového. Něco, co by tu nebylo. Akorát mám pocit, že to nějak organizačně nefunguje.

Pan D: - Já mám pocit, že celý problém z tou uprchlickou krizi je v tom, že si nechceme přiznat v tom co se děje.

Paní D: - Vy máte asi nějaké otázky

Tazatel: - Jo, mám. Ale nemusíme přesně dodržovat tu strukturu. Na začátku mám otázky, týkající se rodiny. Jak velkou rodinu máte, jak trávíte čas s rodinou, jestli se bavíte o politice. Ale jestli už mluvíme o uprchlické krizi, tak můžeme pokračovat, jestli Vám to nevadí.

Paní D: - Tak o té rodině. Máme dceru v Anglii, pak máme syna. Ten má jedno dítě, žije v Praze a pak máme nejmladší dceru. Je jí 25, ještě studuje. Studuje FAVU a bydlí tady v Brně.

Pan D: - To je malíř.

Paní D: - To je malíř.

Tazatel: - Jak často se vídáte?

Pan D: - Vzhledem k tomu, že děti jsou pryč, vídáme se zřídka. Tehdy, když to je možné. To znamená, když přijedou na prázdniny, na Vánoce. Zase. Ondrášek v Anglii má prázdniny jeden měsíc a to v srpnu. Do konce července chodí do školy.

Paní D: - Oni zase mají podzimní prázdniny.

Pan D: - Ten druhý měsíc prázdnin mají rozdělený po zbytek roku. Ted'ka tady byli na týden na Velikonoce. To znamená, že letí letadlem...

Paní D: - To je pochopitelně problém, protože jak byl ten terákt v tom Bruselu, tak přes Brusel neletěli. A letadla z Liveverpoolu a z Machestru měly zpoždění hodně velké. Takže jsme čekali s třema dětma tři hodiny na letišti. To není dobrý. Ti angličané mají přísné bezpečnostní opatření letecké dopravy proti Evropě. Já bych řekla několikanásobně přísnější.

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Pan D: - Syn, který bydlí v Praze, v soboty, neděli chodí do práce, tak pokud může, samozřejmě přijede. Jede vlakem. No a ta dcera (nejmladší dcera)

Paní D: - Někdy ji nevidíme tři dny a někdy přijde třikrát denně (smějou se)

Tazatel: - Bydlí tady, s Vámi?

Pan D: - Ne, ona má vlastní podnájem aby to měla blízko do školy, hlavně na ateliéry. Oni mají ateliéry na Rybářské jak je hotel Voroněž. V těch ateliérech občas maluje třeba do půlnoci...

(Mluví o dceři, že často jezdí na stáže kvůli studiu a pojedje do zahraničí v rámci programu Erasmus, takže v Čechách nebývá celou dobu).

Tazatel: - Vy celou dobu bydlíte v Brně? Odkud pocházíte?

Pan D: - Já jsem z Brna, já jsem se tady narodil. Bydlel jsem tady 25 let, pak jsme 25 let bydleli v Jižních Čechách a potom, co nám Babiš zlikvidoval firmu, pro kterou jsem dělal, jsme se vrátili zpátky do Brna. Manželka je z Písku.

Paní D: - Já jsem z Písku. To je asi 200 kilometrů odsud. Písek je vlastně prostředek jižních Čech, leží na řece, která se jmenuje Otava. Je významný tím, že tam je nejstarší most ve střední Evropě. Je to starší most, než třeba Karlův most. Byl postavený za Přemysla Otakara II. Proč Písek? Podle Otavy. Protože tam se s písky rýžovalo zlato. A bylo to jedno z nejvýznamějších přemyslovských královských měst. Mělo řekneme v době přemyslovců takový význam, v době třeba lucemburků, jako Kutná Hora.

Tazatel: - Vy už se cítíte doma v Brně, že jo?

Paní D: - Mně to tu nedělá problém. Já jsem pochopitelně z Písku a ti pisečáci jsou patrioti, tak co se týká města, asi budu vždycky doma v Písku, ale na druhou stranu je pravda, že už tam nebydlím... Kolík mi je? 54... Takže už tam nebydlím nějakých 35 let. Odešla jsem vlastně po maturitách.

Tazatel: - Nemáte už tam kamarády, rodinu?

Paní D: - Ne, ne. Tam už nikdo z rodiny nebydlí.

Tazatel: - Máte přátele tady?

Paní D: - Máme tady hlavně rodiče manžela.

Pan D: - Když jsme se vrátili do Brna bylo mým rodičům tolik, kolík jim je a byli nemocní. Bohužel matka hodně rychle zemřela, otec se potom odstěhoval na chalupu. Bydlí na chalupě 40 kilometrů od Brna. Momentálně je mu 86, takže na tom zdravotním není dobře, ale prostě chce tam bydlet a já tam bohužel nemůžu bydlet, protože bysme neměli co dělat.

Paní D: - Neměli bysme tam práci

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Pan D: - S nim bydlí dcera mého bratra, který už je po smrti.

Tazatel: - A co se týče kamarádů...

Paní D: - Máme hodně kamarádů, ale ty nebydlí v Brně.

Pan D: - Jak jsme bydleli 25 let v Jižních Čechách, tak máme kamarády v Jižních Čechách. Já mám tady určitě nějaké kamarády z doby, kdy jsem tady bydlel, ale nestýkáme se příliš často. Jak jsem tady dlouho nebydlel, tak ty zajmy trochu se odchýlily.

Paní D: - Jinak máme kamarády třeba v Jihlavě, v Plzni. Oni přijedou nebo přijedeme my. My zrovna u jedních těch kamarádů byli, jak jsme se vraceli od syna.

Pan D: - Nedá se říct, že máme desítky kamarádů. Máme desítky známých. Já mám mnoho obchodních partnerů. Dělán obchod se dřevem, tak mám hodně obchodních partnerů, se kterými se musím stýkat. A mně to stačí.

Tazatel: - Bavíte se s kamarády, s rodinou o politice?

Pan D: - S rodiči to je problém. Protože s otcem se neshodneme v mnoha tématech, on vždycky má jiné názory.

Tazatel: - Myslíte, politické?

Pan D: - Ano, jistě. On přestože byl perzekvován za komunisty... On je vysokoškolský profesor, nesměl učit v Brně a musel učit v Olomouci. Tak prostě do dneška volí komunisty. My se pochopitelně názorově na tom nesejdeme.

Paní D: - Nesejdeme.

Pan D: - Takže on vykládal o tom, jaké dělá strašné věci vláda a je jedno, protože to je vláda.

Paní D: - Je úplně jedno, jestli to jsou pravice nebo levice. Pro dědečka to je vždycky špatně. Ono je to celkem pochopitelné, protože dědeček žil.. Že to je jeho celoživotní přesvědčení, něco, co se blíží náboženské víře. S dědečkem se pro klid v domě o politice opravdu nebavíme. S dětma ano. Máme více méně přibližně stejné názory.

Tazatel: - Jaké to jsou názory? Jestli to určitě není tajemstvím

Paní D, Pan D: - Svých názorů se nestydíme.

Paní D: - Jak říkala moje matka, můj plát – moje váha, moje politické názory nejsou žádným tajemstvím.

Tazatel: - Ale někdo to říká jinak

Pan D: - To my známe. Za komunistů to bylo takhle: každý den vyjde slunce a rudé právo.

Paní D: - Takže Bělorusko s pohledu EU není demokratický stát.

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Pan D: - Rusko taky není demokratický stát. Ukrajina taky ne. Co si budeme vykládat.

Paní D: - To je opravdu složité. My máme taky problém, nejsou to jenom postsovětské republiky, je to Balkán. O demokracii v Srbsku by se dalo asi značně pochybovat, ani ty Chorvati nejsou na tom na mnoho lépe. Máme tu demokracii papírovou, která u nás funguje. Řekneme, že na první pohled to vypadá takhle, že máme nezávislé soudy, že máme volenou vládu. Víme o tom, že ono tak úplně není, že jo? Protože to je ta první rovina, druhá rovina je bohužel ta, že tento stát je velmi korupční a velmi klientelistyckej. Bohužel a právo je navymahatelný. Jo. Právo na papíře. To vám nepomůže máte nějaký problém. A je to jedno, jestli se to týká majetku, násilných trestních činů nebo problém třeba rodinného práva, kdy jde o styk s dětmi a podobně. Tak když naším soudům trvá v průměru až 10 let, než vynesou rozhodnutí. Tak to není demokracie, že jo.

Pan D: - U nás vypadá praxi tak, že 70% rozsudků jsou do první instance, vyšší instance změní nebo zruší. V Rakousku je to 5%.

Paní D: - V Německu asi 7.

Pan D: - Pokud není možné získat právo, platný rozsudek...

Paní D: - ...v nějaké rozumné době

Pan D: - To jsme zažili na vlastní oči, protože jsem měl na starosti, když jsem dělal pro lesnickou firmu, tak že jsem měl vyhledávání pohledávek. Tam není možné spoolehnout na to, že ve stejném případě, kdy jsou naprosto stejné podmínky, soud rozhodne dvakrát stejně. Nedávno jsem se zúčastnil jednoho soudního řízení jako svědek, kde pan vytěžil nějaký kus lesa. Měl na to smlouvu, že to koupil. Někde vedle výtěžil někdo nějaký jiný kus lesa a majitel toho kousku se snažil dokázat, že ten pan, který vytěžil vedle, že to udělal. Nikdo neměl jediného svědka, neměl ani důkaz toho (to proběhlo také ve stejné době). Ale protože měl státní zástupkyně, tak se to dostalo prostě třikrát k soudům. A teprve na třetí pokus skončilo právo platným rozsudkem. Tak kde to jsme?

Paní D: - To je řekneme malý příklad, kdy šlo o škodu v rozsahu pár desítek tisíc. Ale v tomto státě šlo bohužel o miliony, miliardy.

Pan D: - Ale to jsou věci, kterých jsme se osobně zúčastnili. Nejde o tom, že nějaká paní povídala nebo o tom napsali novináři. Protože ti píšou cokoliv. Jak se říká, kdo to umí, ten to dělá, kdo to neumí tak to učí, kdo to neumí ani učít ten to řídí a kdo o tom neví vůbec nic, tak ten o tom píše. A když se jedná dneska o mezinárodní park Šumava, kdy se tam bojovalo proti kůrovci. A větší hlas, než odborníci z lesnických oborů, měl divadelní kritik.

Tady máme zelení fašisti a nemůžeme jim zabránit aby neničili na co přijdou. Ničí přírodu, ničí všechno. To skončí jako palmový olej. Dneska řvou, že se nemá kupovat palmový olej, ale oni to sami způsobili. Ale kde byli ti zelený dřív?

Paní D: - Tady s tou Šumavou je to stejně, jako ten kůrovec. Už nemá smysl to řešit.

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Pan D: - Když se tam přivazovali blbí děti ke stromům aby zachránili ten strom, tak dneska ty stromy už tam nejsou, protože ten kůrovec je sežral. Mohlo se tomu zabránit.

Paní D: - V době, kdy to byl 96, první kůrovcový zmatek přišel, tak chlapy lesáci se tam byli podívat. Na to jste museli mít povolení ministerstva...

Pan D: - Šest povolení jsme museli mít abysme se dostali jako odborníci... Abysme se mohli vůbec podívat na to místo, kde ten kůrovec byl. Tak mě tam vzal můj známý, který tam dělal, načerno. Ani já jsem tam nesměl chodit.

Paní D: - Chlapy tam z toho přivezli fotky. Tam bylo z některých míst vidět hektary toho napadeného lesa a snažili se to dostat do sdělovacích prostředků. Žádné noviny jim to nevezly.

Pan D: - Ty fotky nebyl ochoten nikdo otisknout.

Paní D: - Tak to není skutečná demokracie. U nás to taky neplatí, protože největší vydavatelský dům MAFRA, vlastně pan Babiš, což je zároveň ministr financí, místopředseda vlády, že jo.

Pan D: - Ty firmu, pro kterou jsem dělal, zlikvidoval taky pan Babiš. Protože on ji koupil a posadil do vedení lidi, kteří tomu hluboce nerozumí. To stačí.

Paní D: - Byla vlastně v té době největší lesnická firma v této republice. A už neexistuje. Taková v Čechách demokracie (smějí se oba dva).

Tazatel: - Jaký máte postoj k médiím? Já už jsem slyšela, že moc důvěry nemáte, ale...

Pan D: - My nemáme televizi. Tady to (ukazuje na TV na zdi) já používám jako druhý monitor.

Paní D: - Brali jsme 20-25 let Lidové noviny. Potom co pan Babiš koupil MAFRU, Lidové noviny jsme odhlásili. Noviny už nebereme.

Pan D: - Na televizi nekoukáme.

Paní D: - Sledujeme zpravodajství na internetu. Je to trošičku problém, protože, jak to říkají děti, internet je velká hromada hnoje. Než to přehodíš, to trvá. Ale v podstatě jako hlavní zpravodajský zdroj máme dneska internet.

Pan D: - Když potřebuju něco, co nenajdu na českém internetu, pustím si rakouský nebo německý.

Paní D: - Nejlepší jsou prej anglická média, ale my bohužel neumíme anglicky.

Pan D: - V době když jsem chodil do školy se angličtina učila, tak mohli bysme si to naučit, ale my nejsme obklopené žádnou anglickou zemí.

Tazatel: - Jaké zdroje sledujete na internetu? České noviny...

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Pan D: - Ne, ne, ne, ne. Většinou začnu od zpráv na Googlu, přehled zpráv na Googlu a pak si hledám další zdroje. Není to o tom, že bych používal novinky.cz jenom. Prostě snažím se o co nejširší záběr. A říkám, pokud to nenajdu na českém webu, tak používám rakouský nebo německý.

Tazatel: - Jaká témata Vás zajímají, když hledáte zprávy na internetu?

Paní D: - Hlavně mezinárodní politika, protože u nás je obrovský problém sehnat informace z mezinárodní politiky. Takhle řekneme. Kdy si občas u nás pustíte zprávy, tak to je klipové zpravodajství, kde se vám vystřídá, že v Súdánu se střílelo, vůbec nepochopíte o co tam jde. Proč nebo jak. Zatím běží, že vyloupili pumpu, mezi tím vám sdělí která zpěvačka kde a na závěr vám pustí dvouminutový šot z parlamentu. Tak to nejsou zprávy.

Mezinárodní zpravodajství je u nás problém i na internetu. Bohužel. Je jedno jestli se to týká Severní Afriky dneska nebo v své době Kavkazu... Když to srovnám, tak před deseti lety úroveň mezinárodního zpravodajství byla někde úplně jinde, protože jsme měli poměrně dobré novináře, to bylo v době když se válčilo na Kavkaze. Tak to byla, jak oni si říkají agentura EPICENTRUM. Tam byla ta paní... jak se jmenuje? Procházková. Petra Procházková. Ty novináři tam byli a byli schopní odtud dostat... oni byli objektivní, protože jak jsme tam byli během terak... Oni nebyli objektivní, to určitě ne, v těch komentářích, ale prostě ty fakta dodávali. A dodávali je pravidelně. Totéž se týkalo potom i jiných oblastí. Bohužel tohle už dneska nějak nemáme.

Já nevím jestli naší noviny mají vůbec zahraniční zpravodaje, kteří skutečně v nějaké oblasti jsou autoritama- Mám pocit, že naší noviny dneska taky zrušili.

Pan D: - Dneska zpravodajství vypadá tak, že když vybuchne bomba v Bruselu, tak je rozhovor z paní, která slyšela ráno s okna. A tomu se říká zpravodajství. Ona slyšela, ona vykládá o tom, jak to byla velká rána.

Tazatel: - Co pro Vás je skutečné zpravodajství?

Pan D: - To jsou především ty informace, které by měly být relevantní, možná pravdivé

Paní D: - Bylo by prima, kdyby to bylo v nějakém kontextu

Pan D: - Ano.

Paní D: - Proč ta bomba vlastně vybuchla

Pan D: - Prostě ta korektnost... Dneska s tou korektností jsme se dostali k tomu, že se dozvíte, že někdo někoho přepadl, nedozvíte se kdo to byl a kdo ho přepadl. Nesmí se říct, že to byl cikán nebo někdo jiný.

Paní D: - V rámci politické korektnosti není možné říct, že teda kultura těch uprchlíků je jiná, že mají jiné hodnoty, priority. Řekneme, že mají úplně jiné cíle. Takže výsledkem je, že to zpravodajství je naprosto bezobsažné.

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Pan D: - Pokud někdo náhodou napíše nějaký článek, který by byl objektivní, tak se k němu nedostanete.

Jak k nám přijeli ti uprchlíci z toho Iráku, jedna skupina se chce vrátit domů, protože prarodiče prej chtějí umřít doma a druhá skupina se sebrala a odjela do Německa, ale to se dělat nesmí. Nikdo jim neřekl, že kdyby tady zůstali dva měsíce, tak by získali status uprchlíka a mohli by klidně odjet do toho Německa.

Paní D: - Sem přišlo obrovské množství lidí bez jakékoliv kontroly. Já teď nemyslím nějakou kontrolu, že budeme třídit na blond'até, modrooké a nevím jaké, ale to je případ zdravotní kontroly. Strašlivý průšvih. Ty lidi přišli s oblastí, kde se vyskytují nemoci, na které není Evropa vůbec připravena. Jo. Například, různé paraziti a podobně, s kterými nejsme schopni koexistovat, nás to zabije. Za další, kde je výskyt všech žloutenek, na které si můžete vzpomenout. Tuberák je obrovský problém, protože se šíří kapénkově. V některých oblastech cholera. Za nejmenší problém považuju AIDS, protože AIDS se šíří pohlavní cestou nebo krví. Takže to riziko přenosu není tak vysoké. Ale pro tu tuberu stačí, když prskáte v tramvaji. Tam nebyla žádná zdravotní kontrola, přesto ty lidi volně prošli půlku Evropy, což je obrovské zdravotní riziko.

Pan D: - Nebyli schopni ani zaregistrovat. Dneska v Německu zjist'ují, že jim chybí statisíce uprchlíků. Protože ti stejní se zaregistrovali několikrát. Přitop přicházejí většinou mladí lidi, hlavně chlapy, kteří místo toho aby bojovali za svou zem utekli.

Paní D: - No to je proti evropské kultuře, způsobu myšlení. 80 procent z těch uprchlíků jsou chlapy mezi 20 a 30 lety, kteří utečou do Evropy a ty žensky s dětma tam nechají. Takhle se v Evropě nepřemýšlí.

Pan D: - Od nás odcházeli za druhé světové války chlapy bojovat proti Němcům. Do armády.

Paní D: - Já silně pochybuju o tom, což nejsem schopná nějak doložit, ale zdravým rozumem... že to, co k nám přišlo, je skutečně s těch nejhorších oblastí toho konfliktu, protože odtud se ti lidi prostě nedostanou. Byly nějaké záběry po internetu, že to jsou prostě rozbombardovaná města bez přístupových komunikací. A vždycky to je obklíčený tou druhou armádou. Otázka je v tom, z jakých oblastí ty lidi jsou.

Potom se domnívám, že neodešli lidi, kteří jsou na tom špatně finančně z jejich hlediska, protože to stojí neuvěřitelné množství peněz. Oni zaplatili převaděčům a ty peníze museli někde vzít. Já mám vážné obavy, že ty lidi, kterým by se mělo pomoci, nedostanou pomoc.

Pan D: - Ti jsou v Sýrii nebo Iráku, nebo v táborech v nejlepším případě. Nebo v Libyi, Jordánsku apod.

Paní D: - To, co se sem dostalo, bohužel nejsou ti lidi, kteří z mého úhlu pohledu lidí, kteří potřebují humanitární pomoc.

Pan D: - Považuju je ve větší části za ekonomické uprchlíky.

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Paní D: - Je takový nepěkný výraz, který vznikl v Evropě za ekonomické krize v třicátých letech: umpen proletariát se tomu říkalo. To asi nepřeložíte

Tazatel: - Ani ne.

Pan D: - Hlavně, že oni očekávají nereálné věci. Oni přišli s tím, že jim slibovali, že každý dostane v Německu dům, práci, sociální dávky a z toho bude naživo.

Paní D: - Takhle funguje Anglie. Tam ty emigranty pokud dostanou status uprchlíka jsou zajištěné, ale ty angličané už toho mají dost.

Pan D: - V Anglii stačí aby jeden člen rodiny pracoval a oni dostanou plnou sociální podporu. Jeden člen rodiny pracuje manuálně za nějakou minimální mzdu a ostatní nic nedělají, flákají. (Rozpovídá o tom, jaký je daňový systém v Anglii, jak tam pracuje dcera a její manžel, jaké mají těžkosti).

Tazatel: - Co si myslíte, jak by měla EU jednat s těmi uprchlíky?

Paní D: - Ono je strašně pozdě dneska. Právě se to mělo řešit v době, kdy to ještě řešitelné bylo. Jak je to možné, že lidé, kteří tady jsou 3-5 let v uprchlických táborech v Turecku, v Libyi, Jordánsku? Na to se nedaly peníze, neposlali se tam zdravotníci. Neudělalo se prostě nic.

Pan D: - Je to taková situace, kdy se uzavřely hranice v Řecku, začínají se vracet uprchlíci zpátky. Teď je máme rozdělené na ty, kteří to stihli, a ty, kteří ne. Tak ti první zůstanou naživo a ti druhý umřou? Nebo jak? Podle čeho se to bude třídit? Podle velikosti levého ucha? (směje se)

Paní D: - Tohle byla obrovská chyba Evropské unie a domnívám si, že to opravdu spáchala Merkelová.

Pan D: - Proboha. EU má nějaký systém

Paní D: - Nějaká pravidla

Pan D: - Pravidla. A má nějaké zákony, které by měly tady platit. Hranice se musí dodržovat. Co bude, když teď do Slovenska přijde milion ukrajinců?

Paní D: - Ale když přijdou ukrajinci, v tom nevidím až takový velký problém, protože jsou k nám kulturně dost blízko.

Pan D: - Já bych rozdělil ty uprchlíky na ty, kteří tady jsou skutečně uprchlíci, skutečně potřebují ochranu, pomoc a kteří se také vrátí tam, odkud přišli. A pak na ty, kteří vlastně chtějí tady zůstat a žít v Evropské unii. A to je zásadní rozdíl. Momentálně je v tom chaos.

Paní D: - To záleží na tom, kam je chceš vrátit. Teďka už je nezjistitelné odkud jsou ty lidi, protože se porušily zákony EU.

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Tazatel: - Cítíte se ohroženě, jestli jsou tady v Česku ti uprchlíci a nejde to zjistit jaké to jsou lidi, odkud jsou?

Pan D: - Určitě jste sledovala, co se stalo v Bruselu, před tím co se stalo ve Francii. To nebyli uprchlíci, to byli jejich děti.

Paní D: - To je vždycky problém té druhé a třetí generace. Ono se dneska ví, akorát se o tom nesmí mluvit.

Pan D: - V tom metru v Londýně. To nebyli žádní uprchlíci, emigranti, protože si vážili, že jich ta země přijala. To byli jejich děti, kteří se nabyli schopní začlenit do té společnosti. A v tom vidím největší problém. Ve chvíli, kdy se tady objeví tohleto množství uprchlíků, kteří jsou s jiného kulturního prostředí, tak oni si budou vážit toho, že se tady nestřílí. Ale oni nebudou mít snahu začlenit se do této společnosti, oni vlastně si nechají svoje hodnoty, se kterými přišli, svoje náboženství, názory. Je to krásně vidět na turcích, kteří žijou už nevím kolikátou generaci v Německu.

Paní D: - Tam jsou čtvrtě, což už přiznali i němci, ale taky se o tom nesmí mluvit veřejně. To je taková cenzura, která není na žádném papíře. Tam jsou čtvrtě, kde neplatí německé právo. Totéž platí i pro některé části Francie, pro ty arabské čtvrtě v předměstí Paříži a tak dál. Tam platí právo té země, ze které ty lidi přišli.

Pan D: - Takhle ne. Proti tomu je potřeba bojovat. Když ti lidi tady chtějí žít, tak se musí skutečně začlenit do této společnosti, jak to udělali u nás vietnamci. Ti vietnamští děti mluví perfektně česky, znají české pohádky a už jsou vlastně čechy.

Paní D: - Oni se liší vizuálně. Oni se berou také české vychovatelky dětem.

Pan D: - To nepadlo z nebe. Oni pro to opravdu něco udělali (mluví o jazykových předpokladech, které mají vietnamské děti).

Máme tady uprchlíky, které jsou tady z ekonomických důvodů a z politických taky a to není problém. Já vidím problém u těch mohamed'anských uprchlíků v jejich náboženství, protože oni myslí jinak. Oni opravdu tomu věří. To není z mé hlavy, to jsem si vyčetl.

Křesťané věří, že Bůh stvořil zemi a od té doby bude fungovat pořád stejně až do konce světa. Takže má smysl poznávat země, poznávat vesmír, poznávat všechno kolem nás. Prostě vědecký výzkum. Konec konců mnoho významných věcí jsou věřících. A tím pádem ten vývoj posunuje se dopředu.

U mohamed'anů je problém, protože oni věří, že Alláh může způsobit cokoli a to kdykoliv. Takže Alláh může způsobit, že zítra slunce začne vycházet na západě. Proto nemá smysl studovat to, co se dělá kolem, nemá cenu se věnovat nějakým vědeckým pracím. Má cenu pouze studovat Alláha, protože Alláh o všem rozhodne.

Paní D: - Oni tam mají velké náboženské školy. My tomu nerozumíme a velmi obtížné seženeme někoho, kdo by nám to vysvětlil. To náboženství se dělí na různé podskupiny, směry. Jsou šiiti, sunniti, ale to se ještě vraždí navzájem. To si myslím je práce pro novináře,

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

aby nám vysvětlili, proč se tam bojuje, jaké jsou ty skupiny, jaké mají rozdíly a cíle. Ty novináři nejsou schopné to prezentovat nebo je pro ně zajímavější, že někde na tržišti ta bomba roztrhla 20 lidí, což je hrozný, ale bohužel stává se to každý týden. Ale nikdo Vám není schopen vysvětlit tu strukturu toho nábožensství a ty jednotlivé směry. Kde je jádro toho problému (rozpovídá o tom, že 30let válka začala jako náboženská válka a pak už měla geopolitické příčiny).

Určitě máme lidi, kteří by to byli schopné jasně, stručně, srozumitelně vysvětlit. Čeští egyptologové, například, mají světovou úroveň, jsou jedné z nejlepších. Předpokládám, že i na další oblasti budeme mít nějaké odborníky.

Těmhle lidem se absolutně nedá prostor. Stejně jako když Šumavu žal kůrovec a jakýkoliv lesák byl prostě nepřítel.

Pan D: - (mluví o tom, že existuje problém v Africe, o vztazích arabů a berberů. Mají známého berbera a mají obavy, že ti necivilizované černoší přijedou do EU jako uprchlíci).

Tazatel: - Tak to asi bude ještě horší, jo

Pan D: - Jo. Já se obávám, že to bude daleko horší.

Paní D: - Totiž jeden z důvodů (to bylo myslím na oslu, osel.cz), proč došlo k těm občanským válkám a vlastně k obrovskému pohybu obyvatelstva v Africe a na Blízkém Východě je ten, že se několikanásobně zvedly ceny základních komodit na potravinových burzách. Proč se to stalo? Protože zelení blbnou. Pěstují energetické plodiny místo obilí. V důsledku k obrovskému zvýšení cen a špatné dostupnosti potravin v těchto oblastech... To trvá už několik let, nikdo s tím nic nedělal. A to platí i v Evropě. Vždycky vypukly největší války, kdy byla bída. To spolu taky může souviset.

Pan D: - Oni byli zvyklí na to, že ty potraviny byli nějakým způsobem profinancovat. Oni je neprodukují, oni je dováží. A ve chvíli kdy se cena pšenice zvedla 10-15 krát za 10 let. Takže pěstujeme energetické plodiny, výsledkem jsou zlikvidované ty deštní pralesy, to je ten olej palmový. No. Protože palmový olej dovezený do Německa je levnější, než řepkový olej vyprodukovaný v Německu. Němci teď spalují ten olej, protože to je ekonomicky lepší. Do Evropy se dováží uhlí z Ameriky, my bojujeme proti jaderným elektrárnám, které neprodukují vůbec nic (směje se).

Paní D: - Vypadá to takhle, že svět se postavil na hlavu. Ale člověku to napadne, že by tam nějaké souvislosti měly být. To taky myslím, že je otázka pro novináře. Dneska aspoň české noviny, a je jedno které to jsou, zprava doleva bohužel i většina časopisů (nevím, dlouho jsem to nesledovala. Jednu dobu byl ke čtení Respekt, Reflex. Půlroku udržel nějakou úroveň pak to šlo taky do prýč). Takže máme pocit, že ta žurnalistika je velmi slabý odvar toho, co bylo a mohlo být...

Tazatel: - Jaký máte pocit, Vaše okolí, známe, lidi se kterými se bavíte o politice, mají ten přehled o tom, co se děje ve světě?

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Paní D: - Většinou nemají, protože oni v podstatě nechtějí. Spousta lidí už je prostě unavena ne tou mezinárodní krizí, která teď vypukla. Oni to prostě odmítají sledovat, protože u nás 20 let nebo od převratu v podstatě panuje určitý, jak bych to vyjádřila slušně, nepořádek. Ti lidé už jsou unavené tím, že se řešila spousta korupčních krizí. A tady ti lidé to od začátku sledovali, očekávali, že dojde k nějaké nápravě, že pachatelé půjdou k soudu, budou odsouzeni, že se ta situace začne prostě nějak zlepšovat a že to právo tady začne platit. Oni na to čekali 20 let už je to nebaví.

Můžu říct o lidech s práce. Politika je to, o co se nezajímají, o čem se nebude bavit. Nechtějí se zbytečně rozčilovat, mají svých starostí dost. U mladých lidí jde o tom, že o takové kraviny se starat nebudou.

Pan D: - Ti mladí nemůžou pochopit co se kolem nich děje. Všeobecné povědomí, všeobecná vzdělanost jde strašným způsobem do háje. Když jsem chodil do školy, tak jsme koukali v televizi na film, který byl natočen za první republiky, odehrával se za Rakousko-Uherska. Tam se na vysoké škole vysvětlovaly mnohočlenné matice. Jsme se s toho smáli, říkali jsme, že dneska se to bere na střední škole, proč to ve filmu berou na vysoké. Mám pocit, že dojdeme k tomu, že se to bude brát opět na vysoké. Teď dítě vyjde z deváté třídy a neumí číst a psát.

Takže vzdělanost jde nam strašným způsobem do háje, všeobecný přehled je tím, že teď nikdo nemá. Víme kousky z nějakého nesmyslu. Podlehneme čemukoliv i čeho neznáme.

Paní D: - Oni jsou ty děti b' velmi snadno manipulovatelní k těm z našeho úhlu pohledu extrémním postojům. Je jedno jestli to jsou ty ujetý ekologové, vegetariáni nebo anarchističtí... Mladí lidé budou jenom papouškovat nějaké ty jejich dogmata.

Pan D: - Jsme přeplnění informacemi, které nedokážeme zpracovat.

Paní D: - Tohle už jsem zjistila před mnoha lety. Ono se nerozlišuje mezi pojmy „fakta“, „názory“ a „postoje“. Tak na ty fakta může být nějaký názor, ale fakta se nemění, k čemuž můžu zaujmout nějaký postoj potom.

Pan D: - Já vždycky říkám k tomu, aby Archimédův zákon byl uzákoněný taky u nás.

Paní D: - Lidé naší generace jsou opravdu unavené.

Pan D: - (na příkladě lesnictví na hranici Česka a Rakouska popisuje neplatnost zákonů, nevymahatelnost práva). Je možné cokoliv zablokovat.

Paní D: - To začíná od těch horních páter a pokračuje to dolů. A to je způsob jakým se u nás vládne. Ono to pak je i na těch místních úrovních. To je další věc, proč se o tom nikdo nezajímá. Žádný normální člověk, prostě vzdělaný a s přehledem jakoukoliv politiku dělat nebude (uvádí příklad, jak rektor Karlovy univerzity odmítl nabídku kandidovat se na místo prezidenta ČR).

Tazatel: - Podle Vašeho mínění, je-li nějaký smysl v akcích proti uprchlíkům? Zase se vrátíme k tomuto tématu.

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

Paní D: - Takhle se nic nevyřeší.

Pan D: - Ne. Má to smysl. Pokud budeme stále držet hubu a krok, tak výsledkem bude, že dříve nebo později islámské skupiny mít budeme. Jak říkám, já nemám obavu z těch lidí, co sem přijdou, já mám obavu z toho až jejich děti zjistí, že se od nás liší. **Že vyznáváme jiné hodnoty, máme jiná pravidla.**

Paní D: - To je stejně jako turci v Německu. Oni se nechtějí začlenit do společnosti a chtějí být jenom...

Pan D: - Turci v Německu

Paní D: - Jo. Ale to nefunguje nikde ve světě. Proč by to fungovalo v Čechách? Stačí naši cikánské ghetta. To jsou taky naprosto neuvěřitelné věci. Otevřete si net, tak my jsme někdy před desíti lety měli... nevím... 20 ghatt po republice. Máme na to extra pod ministerstvem práce a sociálních věcí, jmenuje se to agentura pro začleňování. Nevím co dělali, ale výsledkem jejich práce je, že my už máme 45 ghatt místo těch 20.

Pan D: - To jsou cikáni, kteří tady žijí odjakživa dá se říct. A tohle vidím jako obrovský problém v této chvíli, kd se tady objeví obrovské komunity, kde budou lidi, kteří se nechtějí začlenit do kultury země. Oni z hlediska jejich náboženství to prostě nesmí.

Paní D: - Vždycky, když vybuchnou nějaké bomby a je několik mrtvých tak mně plynulě začne nějaký idiot vysvětlovat, že islám je naprosto nenásilné náboženství. Tak se říká, děláš srandu? Rozumíte, je to hrozný.

Pan D: - Dneska není možné říct, že všichni vyznavače islámu jsou teroristé, ale možné říct, že všichni teroristé, kteří páchali nějaké teroristické útoky byli vyznavače islámu.

Paní D: - To je bohužel realita

Pan D: - Ano, je možné poskytnout azyl těm uprchlíkům, kteří se vrátí odkud přišli, je možné jim dát potravinovou pomoc, ale pak by to měli být ženy a děti především.

Paní D: - Eventuálně staří lidi

Pan D: - A ne banda mladých kluků, kteří utekli z vlastní země před válkou, kterou někteří z nich možná i rozpoutali...

Paní D: - Já bych podporovala Kanadu, která bere žensky s dětma nebo prokazatelně celé rodiny. Tečka.

Tazatel: - Vy jste řekl, že má smysl vyjadřovat svůj názor, účastnit se nějakých akcí. Xo by měl dělat pro svůj stát dobrý občan? Existuje-li vůbec pojem „dobrý občan“ pro Vás?

Paní D: - Mnoho lidí naší generace nechtějí se tím zajímat, protože reálně nemůžeme udělat nic. Tak se s námi nikdo bavit nebude, nemůžete dělat reálně vůbec nic. Myslím si, že ta uprchlická krize Čech opravdu netýká, protože uprchlíci jedou to toho Německa nebo Anglie, protože v Čechách zůstat nechtějí. To se mi na tom taky nelíbí. Když teda prchám a potřebuju

M-16-08

tazatel: Aliaksandra Miasayedava

respondent: Daniel a Dita

pomoc, tak, kruci, sakra, budu rád, když mně pomůžou i ty češi i když mají pitomej panelák a nemají baráček.

Ale s námi se bavit nikdo nebude. My nemůžeme udělat vůbec nic. Můžeme teda jít protestovat, protože to jediné, čeho se naši představitelé bojí, že budou mít zase těch sto tisíc lidí na Vaclavaku, ale kvůli těm emigrantům asi nikdo tam nepůjde.

Ale ti demonstranti jsou jako fanoušky fotbalových klubů. Hlavním cílem je napětí mezi tábory. A je to úplně jedno kdo jaké cíle prohlašuje.

Pan D: - Je možné u nás všechno zlikvidovat, všechno zničit.